

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปกครองประเทศไทยในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการที่มีการปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองครั้งที่สำคัญคือ ครั้งที่มีการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินจนทำให้ประเทศไทยมีความสำคัญและยิ่งใหญ่เป็นกล่าวขวัญกันมาก คือ การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการให้ประเทศมีความทันสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นจุดหัวเลี้ยวหัวต่อที่นำประเทศไทยก้าวไปสู่ความเป็นอารยะประเทศ การปฏิรูปการปกครองหลังจากที่ไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับถาวรใช้เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475 โดยยึดหลักการว่า อำนาจอิสระมาจากประชาชน มีผลประโยชน์ของประชาชนเป็นฐาน หรืออาจกล่าวได้ว่า “อำนาจอิสระมาจากประชาชน” ซึ่งหมายถึงการปกครองประเทศได้ถือหลักการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทุกคนมีสิทธิทางการเมืองที่จะดูแลปกครองตนเอง ส่วนการใช้สิทธิที่จะปกครองตนเองนั้น จะต้องกระทำโดยการเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่แทนคนในสภา แต่การมีผู้แทนนั้นจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานปรัชญาการเมืองที่ว่า “ประชาชนคือผู้มีอำนาจอิสระ มีสิทธิที่จะปกครองตนเอง” จากหลักการดังกล่าวทำให้การปฏิรูปการปกครองจากการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ทำให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 และรูปแบบการปกครองได้ถูกปรับปรุงโดยการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ครั้งที่ 1 ในพ.ศ. 2476 ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476 โดยจัดระเบียบบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการนำเอาหลักการกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่นมาใช้ โดยการจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ได้มีการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของไทย (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2545 : 230)

การปกครองท้องถิ่นของไทยจากเริ่มต้นมาจนถึงปัจจุบันภายใต้การประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นั้น ถือได้ว่าการปกครองท้องถิ่นมี

ส่วนสำคัญยิ่ง ทั้งในแง่ของการพัฒนาชุมชนและการปกครองระบบประชาธิปไตยเพราะสังคมที่มีขนาดและอาณาเขตที่กว้างใหญ่ย่อมยากที่จะให้รัฐบาลกลางดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นได้ช่วยเหลือตนเอง เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง เพราะผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นและผู้นำส่วนท้องถิ่นย่อมเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นดีกว่าคนต่างถิ่น รัฐบาลกลางเพียงแต่เป็นหน่วยเสริมงบประมาณบางส่วน และส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีการพัฒนาอย่างเต็มที่

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจจากรัฐบาลหรือส่วนกลางให้ประชาชนในตำบลเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง และจากอดีตที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงหลายครั้งเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการดำเนินงาน ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลได้พัฒนาปรับเปลี่ยนจากสภาตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีการกำหนดหน้าที่ที่ต้องทำในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 67

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่ที่มีการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา การดำเนินงานส่วนใหญ่จะเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาชนบทโดยการพยายามยกระดับรายได้ ความเป็นอยู่และความเจริญของชุมชนให้สูงขึ้น เป็นการฝึกฝนการพัฒนาท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่น และมีรัฐบาลกลางควบคุมผ่านเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคที่ผ่านมา ความไม่พร้อมในกระบวนการปกครองตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประสบกับอุปสรรคและข้อจำกัดหลายประการ ดังจะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ของประสงค์ พิมพ์พิทักษ์ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และจากการสรุปวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่าปัญหาอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน ไม่คำนึงถึงฐานะการคลังและขีดความสามารถทางการบริหาร รวมถึงทักษะด้านเทคนิคต่าง ๆ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนมากที่มีรายได้น้อยและขาดความรู้ทางเทคนิค ไม่สามารถ

ดำเนินกิจการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ได้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารส่วนตำบล ยังไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจและหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้น ๆ ว่าจะดำเนินการได้อย่างไร หรืออาจกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดทักษะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ขาดคู่มือที่จะแนะนำการทำงานตามอำนาจหน้าที่ที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้

จากสภาพที่ปรากฏ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจาก การเลือกตั้งทำหน้าที่ในสภาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ตามมาตรา 46 และมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และอีกฝ่ายหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบ ในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล และมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน ราษฎรในพื้นที่จะต้องเข้าใจว่า บทบาทในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ภายใต้การนำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ได้ดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ และได้นำข้อมูลจากการร้องขอของคณะกรรมการหมู่บ้านมาปรับปรุงการดำเนินงานและมีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านใดมีการดำเนินงานอยู่ในระดับใด ควรปรับปรุงด้านใด จึงเป็นสิ่งที่น่าจะได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น และผู้ที่สามารถจะแสดงความคิดเห็นได้คือน่าจะเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านภายในตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัยต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมุติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากร ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 16 หมู่บ้าน จำนวน 462 คน (ทะเบียนราษฎรอำเภอเมืองมหาสารคาม. 2551 : 11)

2. ด้านกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในตำบลโลกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 215 คน แล้วกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละหมู่บ้าน และเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย

3. ด้านพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้าน 16 หมู่บ้าน ในเขตตำบลโลกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

4. ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากทฤษฎีบทบาทในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 67

5. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน 16 หมู่บ้านของตำบลโลกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย

5.2.1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

5.2.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

5.2.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5.2.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.2.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.2.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

เนื่องจากด้านที่ 9 เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย ซึ่งในการปฏิบัติงานแล้วทางการมอบหมายงานอาจจะกระทำเฉพาะบางแห่ง และภารกิจที่มอบ

แต่ละแห่งอาจไม่เหมือนกัน จึงอาจทำให้ข้อมูลในการดำเนินงานไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงไม่นำ บทบาทและภารกิจในการดำเนินงานในด้านที่ 9 มาเป็นเนื้อหาในการวิจัย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอ เมืองมหาสารคาม มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและบริหารจัดการรวมทั้งดำเนินงานใน หมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ภายในตำบล

2. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและแนวความคิดต่าง ๆ ของคณะกรรมการ หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอ เมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

4. การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน ตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามพระราชบัญญัติสภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 จำนวน 9 ด้าน ประกอบด้วย

4.1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การ บริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดให้มีถนนที่ได้มาตรฐาน จัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้เป็นอย่างดี สม่่าเสมอซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาด ในที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือน มีการประสานงาน ความร่วมมือกับภาคเอกชนและหน่วยราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษา ความสะอาด

4.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขุงลายและป้องกัน ไรค์ใช้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มี การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี มีการอบรมประชาชนให้มีความรู้

เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับโรคติดต่อ การขอความร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานของหน่วยราชการหรือภาคเอกชนในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

4.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย และมีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายในแต่ละชุมชน การส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน การส่งเสริมกิจกรรมของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

4.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่

4.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จัดให้มีกิจกรรมในการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ และจัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการทุกปี การจัดทำแผน/โครงการในแผนพัฒนาระยะ 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมกิจกรรมของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ การส่งเสริมและการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการหรือเอกชนในการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเกี่ยวกับคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ของการช่วยกันคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ การจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นศูนย์กลางในการจัดประเพณีต่าง ๆ ของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุกปี และจัดให้มีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์

การสืบทอดประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การจัดให้มีการทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ การส่งเสริมในการสร้างความเป็น เอกลักษณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน
2. เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมาเป็นข้อมูลเพื่อเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY